

**Носієм суверенітету і єдиним джерелом
влади в Україні є народ.**

Стаття 5 Конституції України

№7 (144)

Наша П'ЯТНИЦЯ, 23 квітня '21 ГРОМАДА

Незабаром Великдень!

2 травня православні християни відзначатимуть Великдень – особливе й найбільш значуще свято, що за своєю сакральною сутністю символізує відродження людської духовності та переможну силу Світла й Добра. Це час, коли люди замислюються над одвічними цінностями, намагаються по-новому оцінити свої вчинки, коли відкривають свої душі, аби наповнити їх силою і сподіваннями, відчути радісну благодать піднесення й очищення, якими традиційно обдаровують Великодні свята.

Чорнобильській катастрофі – 35

26 квітня 1986 року на Чорнобильській АЕС сталася найбільша за всю історію використання атомної енергетики техногенна аварія, внаслідок якої в довкілля було викинуто велику кількість радіоактивних речовин. До участі в ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС залучалися сотні тисяч військових, робітників, колгоспників. Були серед них і жителі сіл, що входять нині до Катеринівської територіальної громади. Як повідомили в сільській раді, з нагоди 35-х роковин трагедії вони отримають одноразову фінансову допомогу, передбачену Комплексною програмою соціального захисту населення.

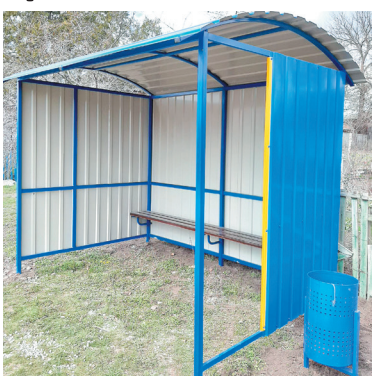
Грузьке гарнішає

Шість гарних сучасних зупинок встановлено нещодавно в Грузькому, на вулицях Мухамедієва й Сабліна. Вартість однієї – 15 тисяч гривень.

Про це подбала Катеринівська сільська рада.

Незадовго до цього за бюджетний кошт вирівняно грейдером і засипано щебеневую сумішшю дороги на Мухамедієва в Грузькому та між цим селом і Катеринівкою. У сільській раді обіцяють, що нинішнього року буде заасфальтовано половину вулиці Мухамедієва.

Крім того, сільська рада передбачила в бюджеті 56 тисяч гривень на виготовлення проек-

тної документації щодо освітлення вулиці Сабліна в Грузькому. Втілення цього проекту в життєві обійдеться приблизно в 700 тисяч гривень.

Гірники – малечі

Чудові подарунки – відеопроєктори з екранами – отримали нещодавно дошкільні заклади

Катеринівки й Олексіївки від АТ «Кіровоградське рудоуправління». Проектори можуть відтворювати відеофільми, записані на флеш-накопичувачах.

Тож малеча може переглядати на екрані улюблені мультки, інші цікаві й пізнавальні відео. У багатьох дитсадках відеопроєктори застосовують для проведення фізкультхвилинок.

Про таку техніку мріють в багатьох міських дошкільних закладах.

Олександра Третяка – в старості!

Питання про призначення старости села Грузького розглядатиметься на сесії Катеринівської сільської ради 29 квітня 2021 року. Катеринівський сільський голова Тетяна Пучка пропонує призначити на цю посаду Олександра Третяка. Цю кандидатуру погоджено з депу-

татами сільської ради від Грузького. У селі триває збір підписів за призначення Олександра Третяка старостою.

Тетяна Пучка закликає грузчан підтримати її пропозицію і просить з повагою ставитися одне до одного при обговоренні кандидатури старости.

Захистити бджіл

Катеринівський сільський голова Тетяна Пучка видала розпорядження про створення постійно діючої комісії з питань бджільництва, попередження та встановлення фактів отруєння бджіл на території Катеринівської громади.

До комісії увійшли працівники сільської ради, сільські старости, поліції та державної лікарні

ветеринарної медицини. Голова – секретар сільської ради Тетяна Забродська.

Нагадаємо, рік тому в Грузькому загинуло кількасот бджолиних сімей. Пасічники винували фермерів, які обробляли поля фунгіцидами. Поліція повідомляла про початок перевірки за цим фактом. Чим завершилася перевірка, громадськості невідомо.

Знай наших!

ФК «Огнепур» посів III місце з футболу в I лізі чемпіонату Кіровоградської області. Тим часом команда Катеринівської громади (на знімку) здобула перше місце в зональних змаганнях з міні-футболу.

У турнірі брали участь команди Рівненської, Катеринівської, Дмитрівської, Великосеверинівської територіальних громад. Нашу ТГ представляли Роман Чапара, Сергій Федоров, Дмитро Погорілий, Костянтин Богомаз, Вадим Раца, Олексій Лопушнян, Олександр Желовников, Ігор Вітряченко (капітан-бомбардир), Сергій Діденко (представник команди).

Наші хлопці перемогли трічі. Великосеверинівську команду – з рахунком 2:1 (Ігор Вітряченко забив 2 голи), Рівненську – з ра-

хунком 2:0 (голи забив Дмитро Погорілий і Сергій Федоров), Дмитрівську – теж (Ігор Вітряченко забив 2 голи).

25 квітня у Кропивницькому відбудеться головний фінал обласних змагань з міні-футболу.

Україна – рідніша

Вона народилася у Вірменії, з дев'яти років проживає в Україні і вважає її рідною землею, а говорить українською без найменшого акценту. Мешкає в Грузькому, тут же працює в будинку культури, ще й навчається в кооперативному коледжі економіки і права в Кропивницькому. Це – 21-літня Анушик Багдасарян.

Зустрівшись нещодавно з Анушик, кореспондент «Нашої громади» насамперед поцікавився, чим займалася її сім'я у Вірменії і які були причини переїзду в Україну.

– Ми із села Уртцадзор Араратського району, – розповіла дівчина. – Мешкали там у власному будинку. Поряд – ділянка з виноградом, площа – 15 соток. Виноград там добре росте, багато хто на цьому організував бізнес. А ще підприємливі люди скуповують по селах фрукти, овочі, перепродують у Єревані. Мої батьки торгівлею не займалися. Батько пас худобу, мама – домогосподарка. Хотілося кращого життя. І дід – мамин батько, який уже проживав в Україні, – запросив нас сюди, до нього. Працюючи на підприємстві, яке дороги асфальтує, він пообіцяв зятеві, що влаштує й його. Батько хотів сам поїхати сюди на заробітки, а мама: «Ще залишишся там, не пушу». Тож переїхали в Україну сім'єю. Звикли тут. У Вірменію повертатися немає сенсу. А за нашим будинком у Вірменії доглядає мамин брат.

Закінчення на стор. 2

Як земля колгоспові

В боргу перед Світлою Какаразою, колишнім секретарем Грузьківської сільради, опинилася Катеринівська територіальна громада.

Екс-чиновниці має бути виплачено з бюджету грубі гроші за те, що не знайшла застосування своїм талантам після того, як Грузьківська сільрада припинила існувати. Так днями постановив Кіровоградський адміністративний суд.

Справа в тому, що законодавством України трудові права депутатів охороняються сильніше, ніж інших людей. Наприклад, якщо ви – секретар місцевої ради, після закінчення ваших депутатських повноважень вас мають взяти на посаду, на якій ви працювали до секретарювання, чи забезпечити вас рівноцінною роботою. Якщо ж вас туди не беруть, то рада має платити вам з бюджету протягом кількох місяців (максимум – шести) се-

редню зарплату, яку отримували на посаді секретаря. Якби моя воля, зробив би цей строк довічним, ще й звільнив би колишніх чиновників від оплати комунальних послуг. Бо відомі ж випадки, коли люди після кількох років служіння народу виявляються непридатними до іншої праці.

От і Світлана Какараза яскраво горіла на роботі в Грузьківській сільській раді. Доказ її сумлінності – регулярні премії, які отримувала завдяки мудрому сільському голові Сергію Кучеру. Той не шкодував бюджетних коштів на матеріальне стимулювання праці підлеглих. Та й сам не відмовлявся від преміальних. Наприклад, з нагоди Дня незалежності по дванадцять з половиною тисяч гривень отримали сільський голова, секретар ради, головний бухгалтер, землевпорядник, бухгалтер, спеціаліст по роботі з

молоддю. А як же інакше! Внесок цієї команди державників у здобуття Україною незалежності – нецінний!

Закінчення на стор. 3

Україна – рідніша

Закінчення. Початок на стор. 1

**– Як тобі далася наша мова? Ма-
буть, російську знала до переїзду?**

– Перший клас і половину другого я закінчила у Вірменії. Російську там тільки почала вивчати, нею в нашій сім'ї не говорили. Коли опинилася в Україні, виникли труднощі: ні слова не розуміла по-українськи. Тому батьки влаштували мене не в третій клас, а в другий, щоб навчалася разом із молодшим братом, Беніком, який уже закінчив тут перший клас (з нашої сім'ї в Україну я перебралася останньою). Попервах ми мешкали в Маловисківському районі, село Плетений Ташлик. Оскільки не знала української, місцеві діти не хотіли зі мною гратися. Я й плакала через це. Бенік був у мене за перекладача. А згодом я опанувала українську мову краще за нього. Хоча деякий час плутала «він» і «вона», важко було вимовляти м'які приголосні. Батьки й досі не навчилися вимовляти м'які звуки. Удома розмовляємо вірменською. Коли починаю українською, батько робить зауваження: треба по-вірменськи. А з ровесниками у Плетеному Ташлику я таки подружилася. Коли наша сім'я переїжджала звідти, так болісно було розлучатися!

**– Чим батьки займаються в Украї-
ні? Як їх звати?**

– Батько – Едик. Мама – Пайцар. Тут її називають Поліною. Батько – асфальтувальник. Він і в Києві працював, асфальт клав. Мама – на підприємстві, де керує Кошлатий. Вирощує городину, коли сезон. У Кошлатого я працювала в столовці, там вулики виготовляють. Крім Беніка, в мене є брат Армен, він у другому класі навчається. Теж без акценту розмовляє українською. Була у нас і сестричка, Аредік. Втопилася в ставку в Катеринівці кілька років тому.

**– Дуже жаль. Анушик, а які предмети
полюбилися тобі в школі?**

– Українська, зарубіжна література. Може, я й Бенік неправильно вимовляли деякі слова, але вірші ми декламували добре, отримували за це десять – одинадцять балів. Однокласники дивувалися цьому. Фізкультура – теж мій улюблений предмет.

**– Чому перебралися з Маловисків-
ського району? Не сподобалося?**

– Чому не сподобалося? Ми там шість років прожили. Завели хазяйство – корови, свині, кози, кури, гуси. Аж якось бабуся телефонує з Вірменії, каже, що їй погано, що не зможе сама, просить повертатися. Батьки, не довго думаючи, продали будинок, хазяйство. Прибули в Кіровоград, купили квитки до Вірменії. Дзвонимо бабусі, а вона: «Мені вже добре, не їдьте, бо як ви будете тут?» Ми й залишилися в Кірово-

граді. Рік винаймали квартиру. Потім батьки дізналися, що в Грузькому продається будинок із городом, купили його. Сплачували частинами.

**– Бачу, для вашої родини перебра-
тися в інше місце – легко. І не тільки
для вашої. Загальновідомо, що вірмен-
ська діаспора у кілька разів численніша
за населення Вірменії. Цей феномен до-
сліджують вчені: чому вірмени не хо-
чуть жити на батьківщині? Крім еко-
номічних причин, називається така:
на переїзд у далекі країни надихають
успішні представники діаспори. От і
на Кіровоградщині вірмен багато.**

– Так, ми – скрізь. Шукаємо роботу в різних країнах, де прижилися земляки, там і залишаємося. На Кіровоградщині, дійсно, багато вірмен. Зокрема, і в Кропивницькому.

**– Ти знайома з Хачатрянном, Санасар-
яном – впливовими у Кропивницько-
му вірменами?**

– Звісно, знайома. Я й до Спілки вірмен України належу. 2014 року в Кіровограді вірменська діаспора проводила концерт, прийшла на нього і наша родина. Нас там помітили. Тигран Самвелович Хачатрян розповів, що є можливість займатися танцями, вивчати вірменську мову, культуру. Відтоді я – в Спілці вірмен. Брала участь у танцювальному гуртку. Писати вірменською теж навчилася завдяки спілці. Потім у Грузьківському клубі танцями почала займатися. Сестра – також. Без клубу, без танців не можу. Віднедавна працюю в клубі хореографом. Чекаємо закінчення карантину: хочеться взяти участь у концерті наживо.

**– Знаю, навчався в кооператив-
ному коледжі економіки й права. Як
тобі там?**

– Спочатку сумнівалася: чи не помилилася, коли обрала спеціальність фінансиста? На практиці в банку виявилось, що ця робота мені – до душі. Не так сильно, як танці, але до душі. А раніше мріяла про службу в поліції. Планувала в Дніпрі вчитися. Батько був проти: «Не пушу саму. Нехай брат з тобою поступає». Проходили я й Бенік військово-лікарську комісію. Майже всіх лікарів обійшла, як кажуть, що не підходжу – не вистачає зросту і ваги. А я ж протягом кількох місяців збирала документи, обходила лікарів!

– Брат зараз у поліції?

– Так. Служить у патрульній поліції в Кропивницькому.

– У Грузькому тримаєте живність? Що садите на городі?

– Тримаємо курей. Садимо все, що й інші, – картоплю, помідори, огірки і так далі. У нас кожного року стільки помідорів родить! Їх возила маршрутною в місто й

продавала біля автостанції. Правда, торік врожай був не дуже великий. А батьки торгувати не хочуть. Батько каже: «Моє – це асфальт кидати». Він цим займається 15 років. Важка робота.

– Ваша сім'я відвідує церкву?

– Відвідуємо. Два роки тому мене й братів похрестили. Мене й Беніка ще у Вірменії хотіли похрестити, але все не склалося: треба було кликати багато гостей, а це – витрати.

**– Теперішні засоби зв'язку дозво-
ляють вам спілкуватися з родичами,
які мешкають у Вірменії.**

– Звісно. Спілкуємося по вайберу. Хочемо поїхати у Вірменію. Особливо батько. Там – гарно. Але залишатися у Вірменії довше, ніж на два тижні, не бажаю. Для мене Україна – рідніша.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Як уже повідомлялося, виконком Катеринівської сільської ради закликав громаду долучитися до всеукраїнської акції «За чисте довкілля» та нагадав про обов'язок населення, підприємств і організацій утримувати в належному санітарному стані території, прилеглі до належних їм споруд і ділянок. За невиконання цієї вимоги на порушників чекатимуть штрафи.

Декого це попередження таки спонукало взятися за мітли й граблі. Хоча більшість у нашій громаді підтримує благоустрій повсякчас і зовсім не під загрозою санкцій.

Наприклад, порядок у громадських місцях у Катеринівці – це великою мірою результат турботи АТ «Кіровоградське ру-

ЧАС ПРИБИРАННЯ

доуправління» про своє село. Нинішньої весни гірники теж взяли участь у заходах з благоустрою, підтримавши таким чином комунальників з підприємства «Обрій». Звісно ж, долучилася до акції місцева соціальна сфера. Як і в Олексіївці, у Володимирівці, в інших селах Катеринівської громади.

В Олексіївці на зупинці громадського транспорту появилось електронне табло, яке сповіщає, який це населений пункт та про дату, час і температуру повітря. Встановило його ПрАТ «Олексіївське». Воно ж неподалік упорядкувало узбіччя дороги. І розпочало підготовчі роботи з встанов-

лення ліхтарів на площі перед будинком культури.

– Прибрано території на трьох гектарах, вивезено близько 45 кубометрів листя й сміття, або 12 тракторних причепів і шість кузовів ЗІЛів, – розповів тиждень тому «Нашій громаді» володимирівський староста Сергій Євенко. – У прибиранні беруть участь працівники старостату, школи, «Обрію», клубу. Техніку дають фермери – Демченко, Григорчук, Жуков.

Також Євенко повідомив, що місцеві комунальні сили нещодавно збільшилися – на роботу в КП «Обрій» прийнято жительку Володимирівки Вікторію Соболю. Земляки характеризують Вікторію як роботящу жінку. Автор цих рядків впевнився в цьому, побачивши, з якою енергією вона чистила лопатою узбіччя на в'їзді в село.

У Грузькому, як повідомили в тамтешньому старостаті, комунальникам допомагає підприємство «Саторі-С» – виділило вантажівку для вивезення сміття. Школярі мають намір посадити біля вуличних зупинок, придбаних нещодавно для Грузького Катеринівської сільською радою, чорнобривці. А старі цегляні зупинки діти збираються красиво розфарбувати.

Жителям Обознівки прибрати село традиційно допомагає ТОВ АПК «Ніка».

Його працівники вирівняли проїжджу частину кількох вулиць жорствою, що її надало рудоуправління, та вирували зарості навколо колишнього дитячого садка.

Віктор ІВАНЕНКО

Села, що увійшли до Катеринівської територіальної громади, різні за розвитком соціальної сфери та умовами проживання в них. В деяких жителі вже давно користуються природним газом для опалення своїх осель, проводом інтернетом та іншими благами цивілізації, тоді як в інших немає навіть водогону.

Коріння такої нерівності сягає в далеке минуле, коли радянська влада поділила села на перспективні й неперспективні. В перспективних були школи, фельдшерсько-акушерські пункти, а то й дільничні лікарні, магазини, клуби тощо. На неперспективні чекав сумний кінець – їх цілеспрямовано прирікали на поступове вимирання й зникнення.

Доля неперспективного села спіткала й Осикувате, що за кілометра півтора від Олексіївки. Але воно не вимерло й не зникло, хоч і справляє невеселе враження. Якби не телевізійні антени над деякими хатами, можна було б подумати, що потрапляєш в повоєнні роки минулого століття. Хоча порівняння некоректне: тоді будь-яке українське село нагадувало вулик з бджолами. В кожній сім'ї було по двоє, по троє, а то й більше дітей. Сьогодні ж треба довгенько чекати, поки хоч когось побачиш на вулиці.

Та все ж Осикувате ще живе і, схоже, житиме. Віддаленість від «центрів» цивілізації не є для нього аж такою уже «вбивчою». Дітей до дитсадку й школи в Олексіївці підвозять шкільним автобусом, двічі на день у село заїздить рейсовий автобус Володимирівка – Кропивницький. Є й інші підстави з оптимізмом думати про майбутнє цього села. Найголовніша з них – в Осикуватому нині живуть не тільки пенсіонери.

Валентина Сіряк, мати двох дітей – чотирьох і десяти років, місцева. Після школи навчалася в Кропивницькому, там же могла жити із сім'єю й далі, але повернулася в рідне село.

– Кращого за Осикувате села для мене немає, – каже. – Подобається воно й Саші, чоловікові. Він виріс у безводному Лісному й завжди мріяв, щоб ставок був близько. Тепер маємо ставок в кінці городу.

Мене цікавлять питання зручностей-незручностей. Поки що переважають незручності. Роботи в селі немає, її можна знайти в інших місцях, але добиратися туди незручно. На рейсовий автобус не доводиться розраховувати, бо ні ранко-

До незручностей жінка відносить відсутність інтернету. В умовах карантинних обмежень через пандемію коронавірусу для їхньої сім'ї це серйозна проблема, адже мають школяра.

– Щоб отримати від учителя завдання чи повідомити про його виконання, користуємося мобільним зв'язком, але ж і він не всюди є, – додає моя співрозмовниця.

Осикуватці вже знають, куди треба йти, щоб комусь зателефонувати. Наприклад, Анатолію Волошину достатньо піднятися до сільського клубу.

В Осикуватому він мешкає з 1986 року. Весь час трудився в олексіївському колгоспі механізатором. За тридцять чотири роки (його загальний трудовий стаж – 39 років) заробив аж 2100 гривень пенсії. Каже:

– Щоб запастися на зиму дровами, треба місяців з п'ять не купувати ні ліки, ні харчі, ні щось із одягу.

Машина дров осикуватцям обходиться

– Коли це сталося вперше, мати сама повернула мені гроші, а в наступні рази довелося в поліцію звертатися.

(Про не зовсім сусідську поведінку ромів говорили й інші жителі села. Один чоловік жартував: мовляв, вони тільки й живуть, поки роми відпочивають в «теплих краях», коли ж повернуться, знову доведеться металеві речі з двору прибирати.)

Дрова Тетяна Терентьєва не купує. То старі дерева на своїй садибі викорчує, то у лісосмугах збирає сушняк. Щоправда, доступ до лісосмуг їй уже закрито – не пускає відповідальний за їх збереження. Жінка каже, буде якось викручуватися. Телефонює тільки в крайньому випадку, щоб «по селу не бігати в пошуках зв'язку». Хліб сама пече, харчі замовляє дітям, бо «старий» магазин згоряє своєю роботою, а новий ще не відкрився.

Усі осикуватці, з якими спілкувався того дня, завдяки «Нашій громаді» зна-

Осикувате живе і сподівається

у вісім-десять тисяч гривень. Триматися ж на плаву Волошиним трохи легше, ніж багатьом їхнім односельцям. Ще працює дружина, діти теж мають роботу (всі трудяться в ПрАТ «Олексіївське»), а ще виручає присадибна ділянка – вирощують усе, що потрібно для власних потреб.

На присадибну ділянку покладається й Тамара Терентьєва, яка мешкає неподалік Волошиних. Осикувате – теж її мала батьківщина.

– Жила в Кіровограді, а вийшовши на пенсію, повернулася, – розповідає жінка.

Застав її на городі. Їй уже за сімдесят, але сама поряється по господарству. Буває, викликає підмогу – дітей. Городів у неї аж три, бо потрібні корми для двох кіз і курей.

– Кіз тримала більше і через день здавала по вісімнадцять літрів молока. Було за що дрова купувати, а торік хтось заколов чотири кози і цепки забрав, – каже.

Спіткала жінку й інша біда – її тричі обкрадали. Злодії знайшлися відразу – діти із сім'ї ромів, яка має в селі будинок.

ють, як багато зроблено потрібного для людей в інших селах за час існування Катеринівської ОТГ, і дуже сподіваються, що черга дійде й до них, що турбота влади не обмежиться косметичним ремонтом місцевого клубу і встановленням дитячого майданчика. А що в планах влади стосовно колишніх «неперспективних»? Про це читайте в наступному випуску газети.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Газета не прогадала

В одному з попередніх випусків «Наша громада» порушила питання про необхідність вивчення основ фінансової грамотності школярами, й не прогадала. Як стало відомо днями, Міністерство освіти й науки України затвердило освітню програму для учнів п'ятих-дев'ятих класів, у типових навчальних планах якої з'явився новий предмет «Підприємництво і фінансова грамотність».

У відомстві стверджують, що новий предмет має привчати молодь до відповідальності за власні рішення, виховувати вміння налагоджувати роботу в команді з метою подальшої ефективного реалізації проектів тощо.

Директор ліцею «Нова школа» Ольга Буряк, яку ми попросили поділитися думкою щодо нововведення, повідомила, що вони ще три роки тому, отримавши рекомендації (не наказ міністерства), ввели для десятикласників факультативне вивчення цього предмета.

– Зважаючи на те, що предмет «Підприємництво і фінансова грамотність» тепер вивчатиметься в обов'язковому порядку учнями п'ятих-дев'ятих класів, вводимо його в навчальний план і вирішуватимемо, хто викладатиме, адже спеціально підготовлених учителів поки що немає, – поділилася Ольга Борисівна.

Минулорічна випусниця лі-

цею, а нині студентка Празького технічного університету Валерія Хоровець, з якою ми зв'язалися по телефону, схвалила переведення нового предмета в обов'язкові. На її переконання, знання основ підприємництва і фінансів допоможе молодим людям швидко й легко адаптуватися до реалій дорослого життя.

– Головне, – наголосила вона, – не сприймати новий предмет як щось другорядне, не важливе.

Як школярі можуть заробити гроші на власні потреби, чи повинні підтримувати їх у цьому батьки – про це й про інше читайте в наступних випусках «Нашої громади».

Якщо не вистачає стажу

Обов'язковою умовою набуття права на пенсію є наявність необхідного страхового стажу. А якщо його не вистачає? Працівниця головного управління Пенсійного фонду України в Кіровоградській області Марія Коротка каже, що вихід з цієї ситуації є.

Як відомо, страховий стаж обраховується в місяцях. Але неповний місяць роботи може бути зарахований як повний. Що для цього необхідно зробити?

– Треба доплатити, – каже фахівець. – Минулого року цим правом скористалися 296 мешканців Кіровоградщини, сплативши як доплату до мінімального страхового внеску за окремі місяці роботи, а в 2021 році – вже 87 громадян здійснили доплату.

Якщо дані персоніфікованого обліку містять

відомості про нарахування роботодавцем зарплати менше мінімального розміру і як наслідок до страхового стажу зараховується неповний місяць, в такому випадку теж можна скористатися доплатою.

Марія Коротка радить тим, хто хоче доплатити за трудовий стаж, якого не вистачає, звернутися до сервісного центру Пенсійного фонду та отримати консультацію фахівця, адже кожен випадок індивідуальний. Фахівець запропонує чіткий алгоритм дій для здійснення необхідної доплати.

Як земля колгоспові

Закінчення. Початок на стор. 1

Того ж місяця грузьківські чиновники отримали ще й премії за сумлінну роботу: сільський голова – понад дев'ять тисяч, секретар ради – понад вісім, головний бухгалтер – майже стільки ж, землевпорядник і спеціаліст по роботі з молоддю – майже по п'ять. Усього на преміювання працівників апарату того місяця було витрачено близько 112 тисяч гривень.

Премії чиновникам виплачувалися ледь не щомісяця.

Звісно, інший спрямував би ці кошти на дорогу, на школу. Або на благоустрій (кажуть, у хащач біля Грузьківської сільської ради уже завелися були вовки, а одна вовча пара навіть проникла на другий поверх сільради і облаштувала затишне лігво).

Але грузьківське начальство дбало перш за все про людей. Воно намагалося влаштувати в сільраді якомога більше народу і платити йому якомога більше грошей. Так можна було б працювати й працювати. Та трапилася біда – Грузьківської сільради не стало. Натомість створено старостат, в штатах якого – у п'ятеро менше посад. А що робити звільненим?

От і звернулася до суду Світ-

лана Какараза. Премії, які отримувала на посту секретаря ради, дуже позитивно вплинули на розмір її середньомісячної зарплати. Тільки за три з половиною місяці без діла – з 19 листопада 2020 року по 28 лютого 2021-го – вона має отримати з бюджету

майже 80 тисяч гривень. Громада їй винна, як земля колгоспові.

Віктор ІВАНЕНКО

На знімках: такий вигляд мала дорога до Грузьківського НВК в часи, коли селом керував Кучер (на 1-й стор.); на другому поверсі Грузьківської сільради.

«Паску краще пекти в четвер»

Катерина Відюкова народилася 1938 року на Буковині. Батька майже не пам'ятає, бо помер молодим – від поранення на війні. Мати ростила Катерину та ще трьох дітей у нужді. Але ні бідність, ні більшовицька атеїстична політика не скасовували для їхньої родини християнських свят.

– Перед Пасхою мама обов'язково прибирала в хаті, білила, – розповіла Катерина Відюкова. – Яйця красила, паски пекла. Паску краще пекти в четвер. А як не встигнеш, то в суботу. У п'ятницю – не можна, бо в цей день Ісуса Христа розпинали.

За словами Відюкової, вони, діти, чекали Великодня ще й тому, що на це свято можна було поїсти кращих харчів, ніж у будні. А якщо хто приносив у школу пасочку, тому перепало на горіхи від вчителів. Коли в церкві відбувалося пасхальне богослужіння, туди приходили з інспекцією представники сільської влади – шукали серед парафіян дітей і молодь, котрим відвідувати храми заборонялося. У таких випадках дорослі тіснилися одне до одного, закриваючи собою малих дітей, які стояли поряд.

– І мене мати закривала, – пам'ятає Катерина Відюкова.

Мати навчила її пекти хліб, паски. Перебралися на Кіровоградщину вони 1976 року. Тут, у Володимирівці, Катерина Відюкова працювала в колгоспі. Тяжко працювала – дояркою.

– На фермі все вручну робили. І скрізь я встигала – і вдома, і на роботі. Це ж якої шпаркості була! – похвалилася пенсіонерка.

Упродовж кількох десятиліть вона пекла паски удома. І завжди дотримувалася правила,

яке засвоїла в дитинстві: це слід робити або в четвер, або в суботу. Щоправда, останніми роками купує паски у магазині.

– Мені ж вісімдесят два роки! Не годна. А коли чую, що той – лежачий, а той – помер, то думаю: чого ж я грішу? Я ж іще дрімбаю! – міркує жінка.

До речі

З боку церкви немає суворої заборони на випікання пасок у Страсну п'ятницю. І все-таки рекомендується робити це в Чистий четвер, після прибирання в домі. Якщо ж ви не встигли, можна зайнятися цим у Страсну п'ятницю або суботу. Головне, щоб домашні клопоти не збігалися за часом з церковними службами Страсної п'ятниці – винесенням плащаниці і ранковим чином поховання. Перед приготуванням великодньої випічки потрібно прочитати молитву «Отче наш».

У деяких конфесіях вважається, що хліб, спечений у Страсну п'ятницю, довго не черствіє, не пліснявіє, а також має цілющі властивості.

Віктор ІВАНЕНКО

Писанки по-олексіївськи

Дослідники народної творчості стверджують, що в давнину писанкарством займалися по всій території України. Але ця традиція збереглася головним чином у західних областях, жителі ж центральних і східних перед Великоднем при фарбуванні яєць задовольняються одним кольором, використовуючи цибулеве лушпиння або анілінові фарбники.

Утім, і в наших селах трапляються люди, які володіють технікою писанкарства. Наприклад, жителька Олексіївки Лідія Кузьміч навчилася цьому від своєї матері Галини Чупик, нині покійної, яка народилася і виросла в Західній Україні.

– Коли я і молодша сестра Таня були дітьми, мама нас учила розписувати яйця, – пригадала Лідія Василівна. – Спочатку треба виготовити інструмент, яким наноситимеш розпис. Береш паличку розміром з олівець, на кінці якої

прикріплюєш гвоздик. Його шапочкою і малюватимеш. (Цей інструмент має назву «писачок» – В.К.) Потім вариш яйця і роз-

тми, у нас була гасова лампа. Запалювали її і підносили над нею пофарбовані яйця. Тепер для цього використовують газу-

топлюєш віск. Ми розтоплювали віск у залізній посудині на плиті. Сидиш біля теплої плити, вмочуєш шапочку гвіздка у віск і розмальовуєш ним яєчко. Наша мама любила малювати квіти, колоски, голубів, робила написи «Христос воскрес». Яйце має бути тепле (але не гаряче), сухе, чисте. Узори наносити треба швидко, впевнено. Восковий узор твердіє, після чого занурюєш яйце в баночку з розведеною у воді фарбою. У нашій родині заведено класти по два яйця у півлітрову баночку. Коли були ді-

плиту. У теплі віск розтає, легенько зчищаєш його клаптиком тканини. Отримуєш узор – незафарбовані фрагменти поверхні яйця. Узор – ефектніший, коли яйце – біле, а не темнувате.

За словами Лідії, вона і її сестра, розписуючи в дитинстві яйця, завжди хвилювалися, боялися схибити. Словом, відчували причетність до передсвяткового ритуалу.

Лідія Кузьміч навчила писанкарству дочок і внуків. Днями і вона, і її родичі візьмуться за писачки.

Віктор КРУПСЬКИЙ

На знімках: писанки від Лідії; Лідія Кузьміч і її сестра Тетяна Безвержня.

Тотчето вдома

Паска апельсинова

0,5 кг борошна, 250 г молока, 25-30 г свіжих дріжджів, 4 яйця, 125 г цукру, 200 г вершкового масла, 1 апельсин, 100 г родзинок, 150 г цукатів з апельсина, лікер і кориця. Глазур: 1 яєчний білок, 150 г цукрової пудри, 1 ч. л. лимонного соку.

Дріжджі розвести в невеликій кількості теплого молока, додати трохи цукру і борошна, залишити на 10-20 хвилин. Дріжджі повинні «ожити» і піднятися «шапочкою». Просіяти в миску борошно, додати молоко і розведені дріжджі. Ретельно перемішати. Накрити і поставити в тепле місце на 30-40 хв. Поки тісто піднімається, білки відокремити від жовтків. Збити жовтки з цукром, а білки з дрібною солі. З апельсина зняти цедру і вичавити сік. Коли опара підійде, додати збиті жовтки. Вершкове масло розтопити або дістати заздалегідь, щоб воно стало м'яким. Додати в тісто. Потім ввести білки і ретельно вимісити тісто. Вимішувати, поки тісто не перестане липнути до рук. Накрити тісто рушником, залишити на 1,5 години. Після збільшення тіста в 2 рази об'єм його, покласти родзинки, цедру апельсина, апельсинові цукати і дати трохи підійти. Викласти в форму на 1/3. Коли тісто підійде врівень з краями форми, паску поставити в духовку. Випікати при температурі 180°C до готовності, приблизно 50 хв. Готовність можна перевірити дерев'яною паличкою. Пас-

ку остудити і просочити соком 1 апельсина з додаванням лікеру і кориці. Для глазури білок розтерти з цукровою пудрою, додати сік лимона і перемішати. Готову остиглу паску змастити глазур'ю і прикрасити за бажанням.

Медова сирна паска з сухофруктами

1,5 кг домашнього сиру високої жирності, 1 склянка меду, 200-250 г вершкового масла, 150-200 г сухофруктів, 2 лимони, 3 ст. л. темного рому (коньяку або міцного чаю).

Застелити друшляк кухонним рушником або складеною в кілька шарів марлею. Викласти туди сир, накрити звисаючими краями марлі, поставити друшляк в ємність більшого розміру. Зверху на марлю встановити тарілку, на неї – вантаж вагою 2-3 кг. Залишити мінімум на 4 год., щоб стекла зайва рідина. Сухофрукти нарізати маленькими шматочками. З лимонів зняти цедру дрібною теркою, вичавити сік. Залити сухофрукти лимонним соком в суміші з ромом (або чаєм). Посипати цедру, перемішати. Закрити ємність з

сумішшю плівкою і поставити в холодильник на 2 год. Вершкове масло кімнатної температури збити з медом у пишну піну. Поступово змішати цю масу з сиром. Додати в сирну масу сухофрукти з цедрою. Застелити форму для паски одним шаром марлі, викласти сирну масу, приминаючи ложкою. Закрийте дно і поставте паску в холодильник на 1-3 доби. Перед подачею перевернути форму на тарілку та зняти марлю.

Соковита шинка в каструлі

1 кг свинячої шийки, 4 зубчики часнику, чорний перець, сіль, олія і лавровий лист.

Часник порізати тонкими пластинками обвалити в суміші солі і перцю і нашпиговувати м'ясо. Розірігати у сковороді трохи олії і обсмажити м'ясо з обох боків по 2 хв. Перекласти свинину в каструлю, залити окропом, щоб вода тільки трохи покривала м'ясо. Додати лавровий лист і при середньому кипінні варити м'ясо під кришкою 1,5 год. М'ясо не потрібно діставати відразу, дайте йому охолонути в бульйоні. Подавайте, порізавши, з різними гострими соусами.

Браво, Кіро!

Третє місце в обласному фотоконкурсі «Туризм нас єднає» (номінація «Люби й знай свій край») здобула Кіра Коваль (на знімку праворуч), учениця ліцею «Нова школа» Катеринівської сільської ради, яка подала на розсуд журі роботу «Ой на Івана Купала» (ілюстрація ліворуч). Департамент освіти та науки Кіровоградської обласної державної адміністрації нагородив Кіру дипломом.

Сказано ж: не палити!

Скільки сказано й написано (у «Нашій громаді» – також) про неприпустимість спалювання сміття та листя та сухою, про величезні штрафи за це, а дехто продовжує експерименти над природою.

Тим часом поліція не дремає і викрила на території Катеринівської громади двох осіб, причетних до виникнення пожеж. Як повідомив поліцейський офіцер громади Юрій Береговий, матеріали перевірок стосовно цих

людей буде передано до Державної екологічної інспекції Придніпровського округу, яка має ухвалити відповідні рішення.

«Наша ГРОМАДА» – загальнополітичне видання. Засновник – АТ «Кіровоградське рудоуправління».

Свідоцтво про реєстрацію КГ № 890/466.

Редактор Крупський В. І.

Адреса редакції: Кіровоградська область, Кропивницький район, с. Катеринівка, просп. Гагаріна, 8. Тел. (0522) 31 46 45.

Надруковано у ПВП «Поліграф-Сервіс», м. Кропивницький, вул. Садова, 88-а. Тижневий наклад – 1500 примірників. Зам. № 1683